

Handläggare
Anders Håkansson
Telefon: 08-508 36 208

Till
Äldrenämnden den 27
september 2022

Remiss av funktionshindersråden

Svar på remiss från kommunstyrelsen, diarienummer KS
2021/1716

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat en remiss om förslag till förändringar av organisation och funktion av stadens funktionshindersråd. Utredningen innehåller förslag om en ändrad organisation för råden men också om förändringar av deras funktion och roll.

Äldreförvaltningen ställer sig positiv till förslaget. Förvaltningen anser att en förändring av råden är nödvändig i och med att flera råd inte har kunnat tillsättas och att andra råd har vakanser och få ledamöter. Vidare ställer sig förvaltningen positiv till den mer strategiska roll som råden föreslås få.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till förändringar av organisation och funktion av stadens funktionshindersråd till äldrenämnden och 61 andra remissinstanser, bland annat samtliga stadsdelsnämnder och funktionshindersråd. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 september 2022.

Ärendet

Utredningen har tagits fram på uppdrag av kommunfullmäktige och innehåller förslag som syftar till att stärka stadens råd för funktionshinderfrågor. Utredningen har utgått från att förslagen i

utredningen ska innebära att funktionshinderperspektivet ska fortsatt vara integrerat. Utredningen har dessutom utgått från att förslagen ska leda till att tvärssektoriella arbetsätt ska avspeglas än tydligare i stadens verksamhetsutveckling.

Utredningen har bedrivits mot bakgrund av att det i Stockholms stad finns 26 råd. De verkar i enlighet med instruktioner som är beslutade av kommunfullmäktige. Det finns ett råd knutet till kommunstyrelsen, ett råd i varje stadsdelsnämnd samt råd i facknämnder och bolagsstyrelser. Flera råd har emellertid vakanser. I några stadsdelsnämnder har inte något råd kunnat tillsättas och några råd har ett fåtal ledamöter.

Utredningen visar att rådets möten kan bli mer ändamålsenliga om ledamöternas samlade sakkunskap tas till vara på ett mer systematiskt och sammanhållet sätt. Det kan handla om att mötena tydligare kopplas till den ordinarie styr- och uppföljningsprocessen. Likaså kan det handla om att råden i större utsträckning hanterar strategiskt viktiga utvecklingsområden.

Förslag som stärker delaktighet och inflytande

Utredningen föreslår att antalet råd på stadsdelsnämnds nivå bör minska från tretton till sex. Utredningen konstaterar att ett minskat antal råd kan gynna samverkan och kunskapsspridning mellan nämnder och bolagsstyrelser samt att tvärssektoriella arbetsätt får ökad betydelse. Ett minskat antal råd underlättar dessutom möjligheten att alla platser i råden tillsätts.

Av utredningen framgår att om det införs en möjlighet för ledamöter att få ersättning för förlorad inkomst kan det öka förutsättningarna för delaktighet och inflytande. Likaså kan införandet av en sådan ersättning bidra till att råden får en bredare representation med avseende på ålder.

Utredningen föreslår att ledamöter i kommunstyrelsen, i facknämnderna och bolagsstyrelsernas råd föreslås förbli åtta respektive sju. Ledamöter i de sex råd som föreslås vara knutna till stadsdelsnämnderna bör däremot öka från sju till åtta. Uppdraget för råden föreslås få en tydligare koppling till nämndernas och bolagsstyrelsernas strategiska arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Det innebär att rådets arbete tydligare kopplas till genomförandet av det stadsövergripande styrdokumentet Program för delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning 2018-2023.

Funktionsrätt Stockholms stad, Synskadades Riksförbund Stockholms stad och Delaktighet, handlingskraft och rörelsefrihet Stockholmsavdelningen har aviserat att de tillsammans avser att bilda ett nomineringsutskott. Utskottet ska nominera ledamöter till respektive nämnd eller bolagsstyrelse, vilka i sin tur utser ledamöter till råden för fyra år efter val till kommunfullmäktige.

Utredningen föreslår att det ska tas fram en vägledning som utgör ett stöd för genomförandet av de nya arbetsätten och de organisatoriska förändringarna.

I kommunfullmäktiges budget för 2022 ges kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser och med bistånd av kommunstyrelsens råd för funktionshindersfrågor förbereda för en förändring av organisation och inriktning av stadens funktionshindersråd utifrån tidigare genomförd utredning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 21 september 2022. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 20 september 2022 och socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinder-frågor den 22 september 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen ställer sig positiv till de föreslagna förändringarna av organisation och funktion av stadens funktionshindersråd. Förvaltningen anser vidare att en förändring av råden är nödvändig i och med att flera råd inte har kunnat tillsättas och att det finns andra råd med vakanser och få ledamöter. Hur råden fungerar är beroende av möjligheterna att kunna bemanna dem. Förslaget med att minska antalet råd på stadsdelsnämnds nivå från tretton till sex är därmed ett förslag som väsentligt bör underlätta möjligheterna för råden att kunna utöva sitt arbete på det sätt som var tänkt. För äldreförvaltningen innebär dock förslaget inga organisatoriska förändringar i och med att förvaltningen även fortsättningsvis kommer att ha ett gemensamt funktionshindersråd med socialnämnden och överförmyndarnämnden.

Förslaget innebär även att råden kommer att ha en mer strategisk roll. Deras arbete ska tydligare kopplas till nämndernas och bolagsstyrelsernas strategiska arbete. Kopplingen ska även bli tydligare till Program för delaktighet och inflytande för personer

med funktionsnedsättning 2018-2023. Äldreförvaltningen ser detta som en mer ändamålsenlig användning av råden och att möjligheterna att ha denna roll ökar då råden bör kunna vara fullt bemannade.

Utredningen föreslår att det tas fram en vägledning som utgör ett stöd för genomförandet av de nya arbetsätten och de organisatoriska förändringarna. Äldreförvaltningen emotser denna vägledning som mer i detalj bör kunna visa hur rådets arbete ska fungera framöver.

Förvaltningen har inga övriga synpunkter på förslaget och föreslås att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Patric Rylander
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Kicki Elofsson
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilagor

Bilaga 1, Råd för funktionshindersfrågor – en utredning om hur delaktighet och inflytande kan stärkas.

Bilaga 2, Instruktion för kommunstyrelsens råd för funktionshindersfrågor

Bilaga 3, Instruktion för bolags- och nämndanknutna råd för funktionshindersfrågor